

leto z blago vnemo trudi v prid družbi, in gosp. prof. Gnjezda, ki je ob enem tudi ravnatelja namestnik. V postu je začel podučevati družbenike, ter jih s posebno zadovoljnostjo podučuje v risanji realkin profesor g. Globočnik. — Akoravno je bilo preteklo leto prvikrat, pa gotovo tudi zadnjikrat — morebiti zavoljo lepšega, kakor je gosp. poročevalec šaljivo opomnil — okoli 25 gold. več stroškov kakor dohodkov, vendar so denarne družbine zadeve dosti ugodne, kajti družba ima pri družbi za pomoč obrtnikov v gotovem denarji naloženih blizu 1050 gold., 350 gold. pa v obligacijah. — V svojo hranilnico so družbeniki vložili zadnje leto okoli 420 gold., izplačalo se jim je blizu 300 gold.; vsega denarja pa, ki ga imajo družbeniki shranjenega v družbeni hranilnici, je okoli 800 gold. — Preteklo leto se je v bolj gotovo in zdatno pomoč bolnim družbenikom vpeljala posebna blagajnica, v ktero sleherni 5 soldov na mesec vлага in si s tem pridobiva pravico, da v bolezni dobiva prvih 8 tednov po 2 gld. na teden, drugih 8 tednov po 1 gold. na teden, potem pa po pol goldinarja. — Po vsem tem je družbe ravnatelj k koncu svojega sporočila pričujoče družbine dobrotnike in odbornike pač lahko vnel k daljni stanovitni srčnosti, ki je je toliko treba zlasti v zadnjih okoliščinah; in potrdili so mu pričujoči odborniki in družbeniki tem rajši, čem boljši jih je s svojim srčnim nagovorom navdušil dva večera pred slavnimi ravnatelji dunajske katoliške družbe, profesor dr. Gruša, kteri vrnivši se iz Rima je v prekrasnem govoru izročil blagoslov, ki ga je rokodelskim družbam posebej podelil preblagi zlatomašnik, naš neumrli sveti oče Pij IX. in očividno navdušil ne le pričujoče mlade in stare rokodelce, temuč tudi drugo gospôdo, ki je bila pričujoča ta večer.

— Gosp. Jožef Peršè pride za ces. državnega pravdnika v Novomesto, ker deželne sodnije svetovalec Henrik Zajic iz Novega mesta gré v Celj; dr. Andrej Vojska ostane pri c. kr. okrožni sodniji novomeški svetovalec deželne sodnije.

— Gosp. Peter Grazeli, lastnik in izdajatelj „Triglava“, zavoljo sestavka „Naši nemški liberalci“ na 5 tednov v zapor obsojen, je 6. t. m. prestal kazen.

— (Prve česnje) v Ljubljano iz Goriškega smo dobili danes 11. dne t. m.

— (*Ljubljansko telovadsko društvo „Sokol“*) zborovalo je izvanredno dne 8. maja. Preselilo se je društvo o sv. Jurji v novo svojo telovadnico v Gradišče v gosp. Cvajarjevo hišo, ktera je prav okusna, prostorna in svitla, tako, da more s zameno prav zadovoljno biti. Izvolila sta se 2 nova odbornika: gg. Fr. Kadilnik in Fr. Vrtnik. Sklenil se je zastop društva pri vsacem slovenskem taboru; prvi društveni izlet bode skoro gotovo v Dol v ljubljanski okolici. — Nadaljevalo se bode izdavanje nauka o telovadbi, tako, da konec šolskega leta imel bo tudi slovenski narod svojo knjigo o telovadbi. Konečno naj dostavljam še to, da društvo jako dobro napreduje; od onega časa, ko je presvitli cesar bil v Ljubljani in je „Sokol“ se odlikoval na kolodvoru, pristopilo je čez 50 društvenikov; po pravici pričakujemo, da vsa naša omladina se vvrsti temu narodnemu društvu.

— (Pa se je le spet na limanice vsebla „Laibacherica“!) Iz Postojne je prinesla o Kalškem taboru „original-telegram“. Res prav „original“ je ta telegram, kajti to, kar se ima sklepati še le v pondeljek na Vižmarskem taboru, je „Laib.“ prinesla že kot sklepe Kalškega tabora! Če že dopise fabricirate v Ljubljani, imejte milost saj s telegrafom, da ne obešate na-nj laži, kterih on ni kriv. Potem se pa tudi lahko sodi, koliko resnice je v številki 4500!

— Izkaznice za železnico so se poslale čitalnicam, in na krajih, kjer teh ni, posamesnim rodom, kteri so naprošeni skrbeti za to, da jih dobí vsaki, kdor se hoče peljati v tabor na Vižmarje blizu Ljubljane. Veljajo od 15. do 19. maja in ako bi jih kje zmanjkalo, naj se nemudoma piše društvo „Sloveniji“ v Ljubljano.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Državni zbor dunajski se bliža svojemu koncu. V petek se poklonite obé zbornici Njegovemu Veličanstvu v cesarjevi hiši, in v saboto se razidete. V saboto je zbornica poslancev dovolila železnicu od Št. Petra na Reko in ministerstvu velela, da se kar hitro naredi železnicu iz Pulja (Pola) skozi Istro. Mnogo reči je še rešiti, med temi nek tudi nova postava, da vsak zakon se mora skleniti pred cesarsko okrajno (kantsko) gosposko, potem še le v cerkvi; tudi se bota mož in žena mogla ločiti, ako sodnija to izreče! Tako hoče in veleva nemška „Verfassungspartei“ in po tem — punktum! Kamo idemo! — V prenaredbo volilne postave so tudi zelo tiščali nemški liberalci, vendar jo je ministerstvo, če tudi ne rado, za zdaj odstranilo. „Reform“ grenke resnice drobí nemškim liberalcem ter jim kliče: Prenaredite ustavo! to je potrebno, neobhodno potrebno, da se vredi Avstrija tako, da bodo vsi narodi zadovoljni; pomnoženje državnih poslancev in volitev njih ne po deželnih zborih: to je le jalova pomoč! — Ker smo ravno o Avstriji govorili, naj povemo bralcem, da memogredé pri posvetovanji, kako naj se državni zakonik zdaj glasí, ko je Avstrija vsa druga kakor je bila poprej, ko je obsegala tudi Obersko, je večina zbornice — proti glasom Poljakov, Slovencev in Tirolcev — odločila, naj se dežele zunaj ogerske krone imenujejo „cesarstvo avstrijsko“, tedaj Avstrija. Od 1867. l. so se te dežele imenovale „Cislajtanija“ itd., zdaj se je kar na vrat na nos odločilo, naj jej bo spet ime Avstrija. Ako pomislimo, kako mogočna je Avstrija dosle bila od leta 1804., misliti si mora vsak pod sedanjim imenom le „novo Avstrijo“ ali „malo Avstrijo“. — Ali pridejo zahteve galiciškega deželnega zборa na vrsto, ni menda še prav gotovo; Poljaki bodo tedaj morali še „čakati“, — pa saj radi čakajo! — Kardinal in nadškof zagrebški Haulik je umrl 81. let star. Dobrotljiv mož je bil in mnogo daroval milodarnim napravam, to je res, pa je imel tudi velikanske dohodke; al mož trdnega narodnega značaja ni bil nikakor; sukal ga je Bach tako kakor Schmerling, Belkredi tako kakor Andrassy.

Žitna cena

v Kranji 10. maja 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 20. — ječmena — fl. — ovsa 2 fl. 40. — soršice 3 fl. — ajde 2 fl. 40. — prosa 2 fl. 40. — krompirja 1 fl. 30. — fižola 3 fl. 20.

Žitna cena

v Ljubljani 8. maja 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 40 — banaške 4 fl. 90. — turšice 2 fl. 90. — soršice 3 fl. 43. — rži 2 fl. 80. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 50. — ajde 2 fl. 50. — ovsa 1 fl. 90 — Krompir 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji 11. maja.

5%, metaliki 61 fl. 70 kr. Ažijo srebra 121 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 69 fl. 55 kr. Cekini 5 fl. 87 kr.